

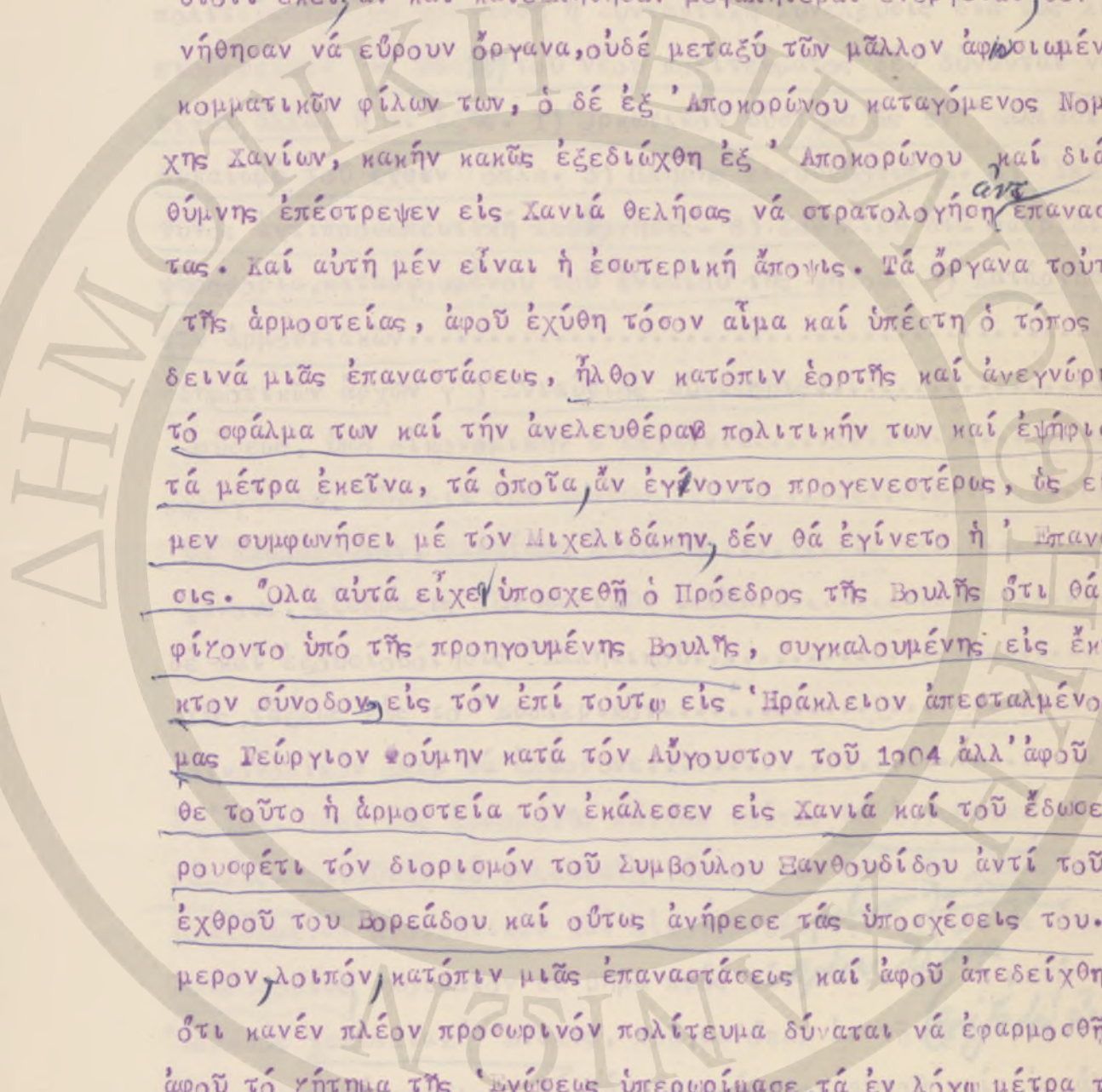
Εν Θερίσση 6, 7 (10ης) 1905

Αγαπητοί φίλοι,

W
Διοτ. Δεξίου
Διοτ. Βολυφίου (Μιλιδιά)
Διοτ. Μ. Μαρτίου
Διοτ. Δαυμάκου

Τά πράγματα έχουν ως εξής. Ἡ Βουλὴ *ἐκβ. γράει*, ὄχι ἀπὸ θέλησίν της, ἀλλ' ἐξαναγκασομένη ἀπὸ τὰς περιστάσεις, τὰ ἐξῆς ἀξιαλόγου νομοσχέδια 1ον) Ἐτροποποίησε τὸν Δημοκρατικὸν νόμον εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκλέγη ὁ Λαὸς τοὺς Δημάρχους του καὶ συμβούλους του. 2) Κατήργησε τοὺς δέκα ἄρροστιακοὺς βουλευτάς 3) Ἐτροποποίησε τὸν ἐκλογικὸν νόμον εἰς τρόπον ὥστε ἡ ψηφοφορία θὰ γίνεται καθολικῆ διὰ σφαιριδίων, ὡς ἐγένετο εἰς τὰ 1889 4) Κατήργησε τὰς ἀνελευθέρους καὶ ἀντισυνταγματικὰς διατάξεις τοῦ περὶ τύπου Νόμου, 5) Ἐλήφισε τὴν σύγκλησιν συντακτικῆς Συνελεύσεως. Προηγουμένως εἶχε ψῆφίσει καὶ Νομοσχέδιον δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Κρήτας νὰ ἔχουσιν τὰ ὄπλα των τὰ πολεμικὰ εἰς τοὺς οἴκους των, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἐκυρύθη ὑπὸ τοῦ ἄρροστοῦ. Πλὴν τούτων ἐλήφισεν νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ἀπεκάλεσε Νόμον περὶ δημοφρουρῶν. Ἄλλ' οἱ μὲν Εὐρωπαϊοὶ τὸ ὠνόμασαν Νόμον περὶ Βασιβουγούκων, ἡμεῖς δὲ "Ἀντεπαναστασιν". Διὰ τοῦ νόμου τούτου, ἂν ἐτίθετο εἰς ἐφαρμογὴν, οὐδὲν ἄλλο ἐσκοπεῖτο παρά νὰ παρασταθῇ ὁ Κρητικὸς Λαὸς ὡς διηρημένος εἰς τὸ ἐθνικὸν του ζήτημα μέχρις ἐμφυλίου πολέμου. Ἐπιτυχῶς τὸ ἀδελφοκτόνον τοῦτο μέτρον δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος νὰ ἐφαρμοσθῇ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. 1) Ἡ ἐπαναστατικὴ Συνέλευσις διεμαρτυρήθη εἰς τοὺς Προξένους τῶν Μεγάλων Προστατίδων Δυνάμεων χαρακτηρίσασα τὸ μέτρον τοῦτο ὡς ἀντισυνταγματικὸν καὶ ὡς ἀπάδον πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς φιλανθρωπίας, τὰς ὁποίας ἀνέκαθεν αὐταὶ ἐσεβάσθησαν, μὴ ἐπιτρέψασαι οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν Τουρκίαν νὰ μεταχωρίζεται Βασιβουγούκους πρὸς ὑποταγὴν τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των ἀγωνιζομένων λαῶν. 2) Οἱ ἐν Κρήτῃ ἀντιπρόσωποι τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, μετ' ἀποστροφῆς των ἤκουσαν τὸ μέτρον τοῦτο. 3) Ἄν καὶ ἡ Ἄρροστία ἔχει καταβάλλει μέχρι τοῦδε σατανικὰς ἐνεργείας ὅπως εὖρη ὄργανα πρὸς ἐ-

ἐκτέλεσιν τῶν κατα (χ.δ.α.ν. α.χ.ε.δ.ι.α.ν.ζ.) της ἐν τούτοις ὁ λαός μέ ἀποστροφὴν ἤκουσε.....@ ἔφραξε τὰ ὑπὰ του εἰς πᾶσαν δελεαστικὴν πρότασιν.....δέ οἱ φίλοι τῶν κυβερνῶντων ἠρνήθησαν μέν πανταχόθεν α.β.γ.δ.ε. πιστοποιούσας τοῦτο. Ἀξιοθαύμαστος ἰδίως εἶναι ἡ διαγωγὴ τῶν Ἀποκορυνιυτῶν διότι ἐκεῖ, ἂν καί κατεβλήθησαν μεγαλύτεραι ἐνέργειαι, δέν ἠδυνήθησαν νά εὔρουν ὄργανα, οὐδέ μεταξύ τῶν μᾶλλον ἀφροσιωμένων κομματικῶν φίλων των, ὁ δέ ἐξ Ἀποκορύνου καταγόμενος Νομάρχης Χανίων, κακῆν κακῶς ἐξεδιύχθη ἐξ Ἀποκορύνου καί διά Ρεθύμνης ἐπέστρεψεν εἰς Χανιά θελήσας νά στρατολογήσῃ ε.π.α.ν.α.σ.τ.ά.τ.α.ς. καί αὐτή μέν εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἀποψις. Τά ὄργανα τοῦτέστι τῆς ἀρμοστείας, ἀφοῦ ἐχύθη τόσον αἷμα καί ὑπέστη ὁ τόπος τὰ δεινά μιᾶς ἐπαναστάσεως, ἦλθον κατόπιν ἐορτῆς καί ἀνεγνύρισαν τό σφάλμα των καί τήν ἀνελευθέραν πολιτικὴν των καί ἐψήφισαν τὰ μέτρα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα, ἂν ἐγένοντο προγενεστέρας, ὡς εἶχομεν συμφωνήσει μέ τόν Μιχαηλιδάκη, δέν θά ἐγίνετο ἡ Ἐπαναστάσις. Ὅλα αὐτά εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὅτι θά ἐφηφίζοντο ὑπό τῆς προηγουμένης Βουλῆς, συγκαλουμένης εἰς ἕκτακτον σύνοδον, εἰς τόν ἐπί τούτῳ εἰς Ἡράκλειον ἀπεσταλμένον μας Γεώργιον Φούμην κατά τόν Αὐγουστον τοῦ 1904 ἀλλ' ἀφοῦ ἔμαθε τοῦτο ἡ ἀρμοστεία τόν ἐκάλεσεν εἰς Χανιά καί τοῦ ἔδωκε ὡς ρουφέτι τόν διορισμόν τοῦ Συμβούλου Ξανθουδίδου ἀντί τοῦ ἐχθροῦ του Βορεάδου καί οὕτως ἀνῆρσε τὰς ὑποσχέσεις του. Σήμερον, λοιπόν, κατόπιν μιᾶς ἐπαναστάσεως καί ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὅτι κανέν πλέον προσωρινόν πολίτευμα δύναται νά ἐφαρμοσθῆ καί ἀφοῦ τό ζήτημα τῆς ἐνώσεως ὑπερυρίμασε, τὰ ἐν λόγῳ μέτρα τῆς Βουλῆς εἶνε ἀνεπαρκέστατα ὑπάρχει δέ ἡ βεβαιότης ὅτι ἡ ἀρμοστεία, ὅπως δέν ἐσεβάσθη τό πρόην συντηρητικόν πολίτευμα, τοῦ ὁποίου τήν ἐφαρμογὴν αὐτοθελήτως ἐνεπιστῆθη ὁ Κρητικὸς λαός, δέν θά σεβασθῆ οὐδέ τό νέον φιλελεύθερον πολίτευμα. Μόνον λοιπόν τὰ μέτρα ταῦτα τῆς Βουλῆς δέν θά λάβουν ὑπ' ὄψει αἱ προ-

141

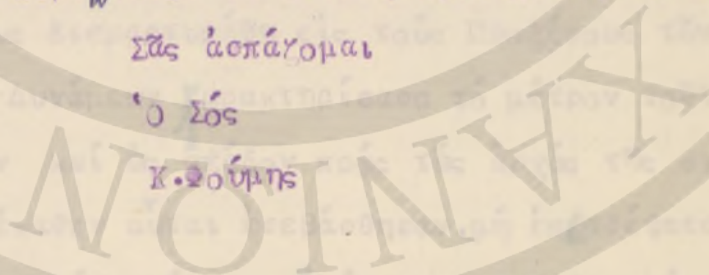
στάτιδες Δυνάμεις, ἄλλ' αὐταὶ θά προσπαθήσουν νά δημιουργήσουν
κατάστασιν πραγμάτων παρέχουσαν τὰς ἐγγυήσεις εὐδοκιμήσεις
ἔστω καί ἐπί τινα χρόνον καί διὰ τοῦτο οἱ ἐν Ρώμῃ ἀντιπρό-
σωποι αὐτῶν θά μελετήσωσι προσεχῶς τὰς ἐφαρμοστέας μεταρρυ-
θμίσεις, πιθανόν δέ νά τὰς ἀναγγείλουν εἰς τόν λαόν ὡς τετε-
λεσμένον γεγονός. Ἴσως ἀφοῦ αὐταὶ θέσουν τὰς βάσεις τοῦ νέου
πολιτεύματος νά χρειασθῇ ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις διὰ τὰς λε-
πτομερείας. Ἡ βάση τοῦ νέου πολιτεύματος δέν δύναται νά
εἶναι ἄλλαι ἢ αἱ ἑξῆς. 1) Ὁρκωτικόν σύστημα ὡς ἐν Ἑλλάδι. 2)
Δικαίωμα τοῦ ἔχειν ὄπλα. 3) Πλήρης ἐλευθεροτυπία. 4) Ὑπεύ-
θυνος ἀντιπροσωπευτικὴ Κυβέρνησις. 5) Καθολικὴ διά φαιριδίον
ψηφοφορία, καταργουμένου τοῦ ἐνιαίου τῆς ψήφου. 6) Κατάργησις
τῶν ἀρμοστιακῶν.....
δημοτικῶν ἀρχῶν γ') Ἐνιαύσιος σύγκλησις.....
φύσεως, ὑπὸ οἰκονομικὴν δ' ἐποψίν.....
μολογήσεων, δύναμιν τῶν ὁποίων.....
τό δασμολόγιον, δικαίωμα ἐπιβολῆς.....
ξένους, εἰσπραξις τῶν φαιρικῶν τελῶν.....
δέ καί ἐξουσιοδότησις Ἑλληνικοῦ.....
τῆς τάξεως εἰς τό ἑνωτικόν.....
οἰκονομικόν ὅπερ θά ἐλάρρυνε.....
ἐξόδων. Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς πάντων τούτων θά ἐγγυῶνται αἱ Δυ-
νάμεις. Τοιοῦτον τό τελευταῖον ὄριον τῶν ὑπὸ τῶν Δυνάμεων
μελετωμένων Διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ^{μελετωμένων} ^{καθ' ὅς} ἔχομεν
πληροφορίας σπουδαῖον δέ βῆμα πρὸς τὰ ^{πρὸς τὴν} ^{ἑνωτικὴν}
Ἑλλάδος τελωνειακὴ ἑνωσις, πρᾶγμα ὅπερ ἐν τῇ ^(ὁρίσασθαι ἕνα)
δύσκολον, εὐρίσκεται... δέ τό προηγούμενον αὐτοῦ καί εἰς ἄλλας
^(χίρας.) ^{δὲ ἕνδε} κατά τό παρελθόν. Ἄν..... τοιαῦται αἱ ὑπὸ τῶν
Δυνάμεων μεταρρυθμίσεις, ὡς πιστεύομεν, καί τὰς ὁποίας σκοπεύ-
ουν νά ἐπιβάλουν διὰ τῆς βίας, ἐγὼ βεβαίως δέν θά συμβουλεύσω
ν' ἀντιταχθῶ. ὁ λαὸς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν των, ἂν καί εἶμαι πε-
πεισμένος ὅτι καὶ ^{ἀντὶ} πολὺ ὀλίγον θά εὐδοκιμήσουν ἐν τού-

τοις ἀναγνωρίζω ὅτι περαιτέρω ἀντίστασις εἰς τὴν ἐπανειλημ-
 μένως ἐκδηλωθεῖσαν θέλησιν τῶν Δυνάμεων θά ἔβλαπτε διὰ τοῦ-
 το εἰς τὸν τόπον νά δηλώσῃ ὅτι ὑποκύπτων εἰς τὴν ἀνυτέρω βίαν
 ἀναγκάζεται νά μὴν ἀντιστῇ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Δυνάμεων λαμβανό-
 μενα μέτρα ἅτινα διακηρύττει ὅτι ~~θερε~~ μόνον προσωρινὴν κα-
 τάστασιν δύνανται κατὰ τι ἐπιφελέως νά ἐξυπηρετήσωσι. Ἡ ἐπα-
 νάστασις οὐδέποτε ἀπεκρύψαμεν ὅτι ἐξερράγη ἕνεκα δύο αἰτίων
Α' ἕνεκα τοῦ διακαοῦς πόθου τῶν Κρητῶν πρὸς τὴν Ἑνωσιν. β) ἕνε-
κα τῆς ἐγκαθιδρύσεως ἀρρήτου δεσποτισμοῦ, τῆς καταπατήσεως
τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς ἀνικανότητος τοῦ καθεστώτος πρὸς ἀνά-
πτυξιν τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου. Ἐν ἡ πραγματικαίς
τῆς Ἑνώσεως δὲν ἐπιτευχθῆ, αἰτία ἧς θά εἶνε ὁ λύσῶδης πόλεμος
τῆς Ἀρροστείας κατὰ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ αἱ δυσχέρειαι αἱ
ἐνυπάρχουσαι εἰς τὴν φύσιν τοῦ γητήματος. Καὶ ἡ κατάλυσις ὁ-
μις καὶ μόνον τοῦ δεσποτισμοῦ, ἧτις ἀφεύκτως ἐπετεύχθη, δὲν
εἶναι ἀνάξιον λόγου πόρισμα τῆς Ἐπαναστάσεως, διὰ λαοὺς δέ
συναισθανομένους τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματά των, ἡ ἐπιδίωξις
τοιούτου σκοποῦ καὶ μόνον θά ἐδικαιολόγει Ἐπαναστασιν. Πρὸς
τούτοις, τὸ ἐφαρμοσθησόμενον νέον φιλελεύθερον πολίτευμα θά
παρήχῃ ἀφθονώτερα τὰ μέσα, ὅπως ἐπιδιωχθῆ αποτελεσματικώτερον
 ἡ πραγματικαίς τῆς Ἑνώσεως διὰ τῆς χρησιμοπορήσεως εἰρηνι-
 κῶν μέσων, κυριώτατον δέ εἶνε ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις. —

Σὺς ἀσπάρχουαι

Ὁ Σὺς

Κ. Ζούμπης

100
 100